

Příloha č. 3

Pomocná osnova pro pozorování a záznamy z hospitací (náslechohových hodin) pro studenty

1. Přípravná (organizační) fáze vyučovací hodiny:

- zda a jak byl stanoven výukový cíl
- vymezení učiva, základní učivo
- zvolené vyučovací metody a formy a základní metodický postup
- připravené učební pomůcky
- jaký druh přípravy vyučovací hodiny vyučující zvolil
- příprava práce s tabulí či jinými vyučovacími prostředky

2. Průběh vyučovací hodiny (tj. motivace, expozice, fixace):

- zda učitel žáky vhodně motivoval na vyučovací proces
- jak využíval cíle k řízení učebních činností žáků
- jak učitel sděloval nové učivo (použité metody a formy)
- jak odlišil základní, rozšiřující, příp. prohlubující a doplňkové učivo
- jaké byly jeho typické otázky (zajímavé, povzbuzující, motivující, důvtipné)
- jakým způsobem navozoval samostatnou aktivitu žáků
- zda zapojoval do činnosti všechny žáky
- jaké typy učebních úloh žákům předkládal, jaká byla jejich poznávací náročnost a variabilita
- jaká byla převládající činnost učitele
- jaké byly převládající činnosti žáků
- jak byla využívána učebnice, příp. jiné texty nebo materiály, pomůcky – výzvy k práci s učebnicí, organizace práce s učebními pomůckami
- domácí úkol – zda byl zadán plánovitě v souladu s výukovým cílem a učivem
- jak byly zaměřeny otázky učitele při zkoušení a opakování – na pamětní zvládnutí učiva, na pochopení vztahů a souvislostí, na aplikaci poznatků
- zda mělo zkoušení charakter vytváření zpětné vazby (pro učitele i pro žáky) s ucelenou myšlenkovou strukturou, nebo mělo roztržitý, epizodický charakter
- zda mělo zkoušení a opakování jasný cíl, propojený s cílem hodiny
- zda hodnocení výkonů bylo objektivní, spravedlivé, učitelem zdůvodněné
- jak reagoval učitel na chybu žáka, zda jí dokázal didakticky využít
- jaká byla atmosféra při zkoušení (stres, napětí, „osudovost“ výsledku, nebo pohoda, uvolnění, podpora), orientace učitele na znalosti, nebo naopak na chybu (zkoušel, co žáci vědí – nebo co nevědí, se snahou „nachytat“ při neznalosti)
- jak zhodnotil učitel výsledky učební práce v hodině z hlediska výukového cíle
- zda zapojil do hodnocení i žáky a nakolik je vedl k sebehodnocení

3. Celkový dojem z vyučovací hodiny

- jaká byla celková atmosféra hodiny (kladně podněcující, či ne)
- jak se podařilo učiteli žáky zaujmout
- jaká byla celková aktivita žáků v hodině a jak ji učitel navozoval a využíval
- zda diferencoval učitel požadavky na žáky s ohledem na jejich individuální možnosti a zvláštnosti